

มาตรการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจในวิกฤต COVID-19 ของไทยเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค¹

รศ.ดร. จุฑาทิพย์ จงวนิชย์, ปริญญญา มิ่งสกุล และศรสวรรค์ ไล่ละบาย

The International Competitiveness
Research Cluster
Faculty of Economics Thammasat University

Highlight

- มาตรการความช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการโดยตรงในไทย โดยเฉพาะผ่านทางด้านภาษี มีจำกัดกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค
- ประเทศในภูมิภาคมีการช่วยเหลือผู้ประกอบการโดยตรงในการสนับสนุนการจ้างงานในขณะที่ยังไม่มีมาตรการเช่นนี้ชัดเจนในไทย
- มาตรการการให้สินเชื่อของประเทศอื่นในภูมิภาคเน้นที่ผู้ประกอบการรายเล็กและรายกลางเช่นเดียวกับไทย แต่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหญ่สามารถที่จะเข้าถึงเงินสินเชื่อพิเศษได้ อีกทั้งระยะเวลาการปล่อยสินเชื่อมีแนวโน้มที่จะมากกว่า 2 ปี รวมทั้งมีความชัดเจนเรื่องการประกาศการค้ำประกันเงินกู้จากรัฐบาล
- ประเทศอื่นในภูมิภาคมีการให้มาตรการการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการบางอุตสาหกรรมที่ถูกกระทบอย่างมากจากวิกฤต COVID-19 เป็นพิเศษทั้งทางมาตรการด้านภาษี และการให้เงินช่วยเหลือ สำหรับประเทศไทยมาตรการเหล่านี้ยังไม่ชัดเจน
- โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพในไทยยังไม่ชัดเจน ในขณะที่ประเทศอื่นในภูมิภาคมีความชัดเจนในการนำเทคโนโลยี และดิจิทัลเข้ามาพัฒนาศักยภาพในภาคการผลิตและบริการ

Policy Brief ฉบับที่ 2 นี้พิจารณามาตรการสำคัญทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือกับผู้ประกอบการ (supply-side policy) ในช่วงวิกฤต COVID-19 มาตรการดังกล่าวจะถูกเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค การเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคเป็นสิ่งที่จำเป็นเนื่องจากไทยยังมีความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคและโลกที่ค่อนข้างสูง การดำเนินนโยบายของประเทศอื่นสามารถระบอบความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยได้ทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง/ยาว Policy Brief ฉบับนี้จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกพิจารณามาตรการสำคัญทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ (supply-side policy) ในส่วนที่สองมาตรการดังกล่าวจะถูกเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค เพื่อสรุปประเด็นความเหมือนและต่างที่สำคัญ

► มาตรการสำคัญทางเศรษฐกิจของไทยที่ได้ดำเนินการในช่วงวิกฤต COVID-19²

ไทยไม่ต่างจากประเทศอื่นในภูมิภาคและทั่วโลกที่ภาครัฐและธนาคารกลางได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการและภาคประชาชนทั่วไปในช่วงวิกฤต COVID-19 โดยงบประมาณความช่วยเหลือประมาณร้อยละ 14.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ³ ซึ่งถือว่าการใช้จ่ายที่ไม่ได้เยื่อเยื่อเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น⁴ วงเงินช่วยเหลือหนึ่งที่สำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจน่าจะมาจากการกู้ยืมโดยผ่าน พรก. กู้เงินและเยียวยาเศรษฐกิจ 1 ล้านล้านบาท และ พรก. Soft loan ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) 5 แสนล้านบาทและดูแลเสถียรภาพตลาดการเงินอีก 4 แสนล้านบาท ซึ่งรัฐบาลเองมีความตั้งใจที่จะแบ่งการใช้จ่ายงบประมาณเหล่านี้ออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ (1) เพื่อเยียวยาผู้ประกอบการ แรงงาน และประชาชนทั่วไป และ (2) เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการผลิตในหลายภาคส่วน โดยเฉพาะเกษตร อุตสาหกรรม และภาคการท่องเที่ยว ซึ่งการแบ่งการใช้จ่ายเป็นสองส่วนหลักเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทุกประเทศในภูมิภาคที่พิจารณา

ในส่วนของการเยียวยาผู้ประกอบการของไทยมีการเยียวยาเพื่อลดค่าใช้จ่ายและการพยายามเพิ่มเงินสด (Cash flows) ให้กับผู้ประกอบการ โดยรัฐบาลและธนาคารกลางได้ให้ความช่วยเหลือผ่าน (1) ทางด้านภาษี โดยเป็นการเลื่อนภาษี ลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย และการ

¹ กลุ่มคลังเครื่องมือความสามารถในการแข่งขัน คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Policy Brief ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรมหลังวิกฤต COVID-19 โดยได้รับการสนับสนุนจาก สกสว. (TSRI) ภายใต้แผนงาน Economic and Social Monitor เพื่อการจัดทำรายงานสถานการณ์และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม คณะผู้วิจัยขอขอบคุณธนาคารแห่งประเทศไทยในความอนุเคราะห์ข้อมูลในส่วน of soft loan

² ผู้วิจัยได้รวบรวมมาตรการทางมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญจนกระทั่งสิ้นเดือนมิถุนายน 2563 ในการวิเคราะห์

³ มาตรการระยะที่ 3 ประกอบด้วย 1) พรก. กู้เงินและเยียวยาเศรษฐกิจ 1 ล้านล้านบาท; และ 2) พรก. Soft loan 5 แสนล้านบาทและดูแลเสถียรภาพตลาดการเงิน 4 แสนล้านบาท รวมกัน 9 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.2 ของ GDP ในขณะที่มาตรการระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ที่ คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของ GDP

⁴ สิงคโปร์ประมาณร้อยละ 19.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม มาเลเซีย (18.7) จีน (6.1) เวียดนาม (4.4) ญี่ปุ่น (21.1) เกาหลีใต้ (14)

เร่งคืนภาษี (ในส่วนที่ได้นำส่งก่อน) (2) การให้ความช่วยเหลือทางด้านสาธารณูปโภค และค่าธรรมเนียม ส่วนใหญ่เป็นการยกเว้นค่าสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ ค่าไฟ) และค่าธรรมเนียมต่างๆ ระยะเวลาอยู่ที่ประมาณ 3 เดือน (3) การพักชำระหนี้และปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งการพักหนี้ส่วนใหญ่ให้กับผู้ประกอบการในส่วน SMEs ระยะเวลา 3-6 เดือน และ (4) การช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านการจ้างงาน การช่วยเหลือในส่วนนี้ส่วนใหญ่เป็นการช่วยเหลือที่มีเงื่อนไข อาทิ จ่ายเงินอุดหนุนให้สถานประกอบการ (งบประมาณ 10 ล้านบาท) เพื่อให้สถานประกอบการจัดฝึกอบรมแก่ลูกจ้าง การรับเงินช่วยเหลือ มีหลายกรณี เช่น สถานประกอบการที่จัดฝึกอบรมแก่ลูกจ้างเกินร้อยละ 70 ของลูกจ้างจะได้รับเงินช่วยเหลือส่วนเกิน 200 บาทต่อคน เป็นต้น หรือ การให้สินเชื่อดอกเบี้ยพิเศษร้อยละ 3-5 (คงที่ 3 ปี) เพื่อให้ผู้ประกอบการใช้ในการจ่ายค่าจ้างแรงงาน [ตารางที่ 1 สรุปมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่ประเทศไทยดำเนินการ]⁵

ตารางที่ 1: มาตรการสำคัญที่กระทบผู้ประกอบการในช่วง มีนาคม ถึง พฤษภาคม 2563 [Supply side]

▶ มาตรการด้านภาษี

1. ยึดเวลาการเสียภาษี
 - ภาษีเงินได้นิติบุคคล [ภงด 50 ภายใน 31 ส.ค. 63] / [ภงด 51 ภายใน 30 ก.ย. 63]
 - ภาษีสรรพากร [ทุกประเภท 1 เดือน]
 - ภาษีสรรพสามิต [กิจการสถานบริการ และอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์]
2. ลดอัตราภาษีหัก ณ. ที่จ่าย [3% เป็น 1.5% เม.ย. - ก.ย. และ 2% ต.ค. - ธ.ค. 63]
3. เร่งคืนภาษีให้ผู้ประกอบการ รวมถึง VAT
4. หักภาษีดอกเบี่ยจ่ายได้เพิ่มขึ้นจาก 1 เท่าเป็น 1.5 เท่า [เม.ย. - ธ.ค. 63]
5. หักรายจ่ายค่าจ้างได้ 3 เท่ากรณีไม่ปลดคนงาน [รายได้ไม่เกิน 500 ล้านบาท จ้างงานน้อยกว่า 200 คน เม.ย. - ธ.ค. 63]

▶ ด้านสาธารณูปโภค ค่าธรรมเนียม

1. มาตรการด้านสาธารณูปโภค
 - ลด ชะลอ ยกเว้นค่าสาธารณูปโภค ค่าน้ำ ไฟ
 - คืนค่าประกันการใช้ไฟฟ้า
2. มาตรการยกเว้นค่าเช่า ค่าบริการ และบำรุงรักษา [นิคมอุตสาหกรรม]
 - ลดค่าบำรุงที่เรียกเก็บจากผู้เช่าที่ดินทุกราย [ช่วง มิ.ย. ถึง ก.ย. 63]
 - ยกเว้นการจัดเก็บค่าบริการอนุญาตการประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมทั้งหมด 11 รายการ [มิ.ย. ถึง ก.ย. 63]
 - ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าเช่าเป็นระยะเวลา 3 เดือน (เม.ย.ถึง มิ.ย.)
3. มาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีให้ผู้ประกอบการโรงงานทั่วประเทศ [กระทรวงอุตสาหกรรม]
 - ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีที่เรียกเก็บ [จำพวกที่ 2 และ 3 ทุกขนาด เป็นเวลา 1 ปี]
4. เงินสมทบผู้ประกอบการ [สำนักงานประกันสังคม]
 - ขยายเวลายื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบและการนำส่งเงินสมทบ [ขยายออก 3 เดือน]
 - ลดหย่อนการออกเงินสมทบเข้ากองทุน
5. BOI
 - กำหนดวงเงินลงทุนขั้นต่ำสำหรับโครงการที่จะขอรับการลงทุนเพียง 500,000 บาท (ไม่รวมค่าที่ดินและเงินทุนหมุนเวียน)
 - เพิ่มวงเงินยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 3 - 8 ปี รวมทั้งอนุญาตให้นำเครื่องจักรใช้แล้วในประเทศมาใช้ในโครงการได้

⁵ สำหรับการช่วยเหลือภาคประชาชนซึ่งไม่ได้วิเคราะห์อย่างชัดเจนใน Policy Brief นี้จะเห็นว่ารัฐบาลได้มีมาตรการช่วยเหลือทั้งทางด้านภาษี สาธารณูปโภค การพักชำระหนี้และปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การให้เงินชดเชย (ผู้ที่อยู่ในประกันสังคม แรงงานอิสระ กลุ่มเปราะบาง และมีรายได้น้อย) การให้สินเชื่อพิเศษ และการจ้างอบรมแรงงาน เป็นต้น (ตารางที่ 1) เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคมาตรการโดยกว้างไม่มีความแตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามสิ่งที่พบสำคัญคือ ระยะเวลาและจำนวนเงินชดเชยที่มีความแตกต่างกัน บางประเทศเช่นสิงคโปร์มีการให้แรงงานอิสระยาวถึง 9 เดือน (จ่ายทุก 3 เดือน) หรือการช่วยเหลือสาธารณูปโภคหรือการพักชำระหนี้ยัดไปถึง 6 เดือน ในบางประเทศมีการให้สิทธิพิเศษในบางรายการสินค้า เช่นในเกาหลีใต้ สามารถขอเงินคืนได้ 10% ถ้าซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือลดภาษีการบริโภคสำหรับการซื้อรถยนต์ เป็นต้น

▶ จ่ายเงินให้สถานประกอบการ

1. ให้เงินอุดหนุนผู้ประกอบการจัดอบรม [กระทรวงแรงงาน 10 ล้านบาท]
 - การรับเงินมีหลักการ เช่น การได้รับเงินช่วยเหลือส่วนเกิน 200 บาทต่อคน จัดอบรมเกินร้อยละ 70 ของลูกจ้าง

▶ พักชำระหนี้ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้

1. พักชำระหนี้เป็นเวลา 3 เดือน [SMEs ที่มีวงเงินไม่เกิน 20 ลบ. เม.ย. - มิ.ย. 63]
2. ชะลอการชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย เป็นเวลา 6 เดือน [SMEs ที่มีวงเงินไม่เกิน 100 ลบ. เม.ย. - ก.ย. 63]
3. ปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ดีและลูกหนี้ NPL [ม.ก. 63 - ธ.ค. 64]
4. ลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำของบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเวียน

▶ มาตรการการให้สินเชื่อ

1. Soft loan วงเงิน 5 แสนล้านบาท (สพท.)
 - วงเงินรวมของกลุ่มไม่เกิน 500 ล้านบาท
 - สินเชื่อใหม่ ไม่เกิน 20% ของยอดหนี้ ของแต่ละบริษัทในกลุ่ม ณ 31 ธ.ค. 62
 - อัตราดอกเบี้ย 2% ต่อปี เป็นเวลา 2 ปี ฟรีดอกเบี้ย 6 เดือนแรก
 - 23 เม.ย. 63 - 22 ต.ค. 63 หรือ จนกว่าวงเงินช่วยเหลือจะหมด"
2. Soft loan วงเงิน 1 แสนห้าหมื่นล้านบาท
 - ผ่านธนาคารออมสินโดยตรง 15,000 ล้านบาท
 - ผ่านสถาบันการเงินอื่น 55,000 ล้านบาท
 - ผ่าน Non-bank 80,000 ล้านบาท
 - ระยะเวลา 2 ปี อัตราดอกเบี้ย 2% ในวงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อราย
3. สินเชื่อใหม่ผ่านสถาบันการเงินของรัฐ 6 แห่ง วงเงิน 4 แสนหกหมื่นล้านบาท
 - SMEs วงเงิน 391,000 ล้านบาท
 - 14 โครงการย่อย [รวม soft loan ธ.ออมสิน 15,000 ล้านบาท, บสย SMEs สร้างไทย และ โครงการขยายเวลาค้ำประกันสินเชื่อ]
 - อัตราดอกเบี้ย 1.75% - 4% ต่อปี หรือ MLR - (0.5% - 2.5%)
 - ระยะเวลาและวงเงินขึ้นอยู่กับแต่ละโครงการ [สูงสุด 10 ปี]
4. สำนักงานประกันสังคม ธนาคาร UOB และ EXIM
 - ช่วยผู้ประกอบการให้สามารถจ้างแรงงานได้
 - วงเงินกู้ 5 - 15 ล้านบาทขึ้นกับจำนวนแรงงาน
 - อัตราดอกเบี้ย 3 - 5% ต่อปี คงที่ 3 ปี

▶ ลดความเสี่ยงสถาบันการเงิน

1. ปรับลดอัตราเงินสมทบกองทุนฟื้นฟู [FIDF]
 - จาก 0.46% เป็น 0.23% ต่อปี ระยะเวลา 1 ปีจาก เม.ย.
2. จัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ [BSF]
 - ระยะเวลา 5 ปี วงเงินไม่เกิน 400,000 ล้านบาท

▶ เพื่อการค้าและการลงทุน

- ผ่าน EXIM bank
1. ขยายเงื่อนไขบริการประกันการส่งออกสูงสุด 270 วัน
 2. เงินกู้ [ส่วนหนึ่งมาจาก soft loan ธ. ออมสิน และเงินกู้วงเงิน 391,000 ล้านบาท]
 - สินเชื่อระยะยาว 7 ปี วงเงินสูงสุด 20 ล้านบาทต่อราย อัตราดอกเบี้ย 2% ต่อปี ในปี 1 - 2

- สินเชื่อระยะสั้น 2 ปี สำหรับลูกค้าที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 500 ล้านบาท
วงเงินสูงสุด 20% ของยอดหนี้คงค้าง ณ 31 ธันวาคม 2562 ฟรีดอกเบี้ย 6 เดือน
- สินเชื่อระยะยาว 7 ปี วงเงินสูงสุด 100 ล้านบาทต่อราย อัตราดอกเบี้ย 2% ต่อปีในปีที่ 1 - 2 [ซื้อเครื่องจักร]
- สินเชื่อส่งเสริมการจ้างงาน วงเงินสูงสุด 15 ล้านบาทต่อราย อัตราดอกเบี้ยต่ำสุด 3% ต่อปี ระยะเวลาสูงสุด 7 ปี

▶ ช่วยอุตสาหกรรมสำคัญ (targeted industries)

ไม่ได้มีนโยบายชัดเจน เพียงแต่ระบุในแผนการลงทุนของ พรก.เงินกู้ ที่ใช้ภาคเกษตร การผลิต[มุ่งเทคโนโลยี] และภาคบริการ
มีเงินช่วยเหลือประชาชนกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวในประเทศ

▶ ความช่วยเหลืออื่นที่อาจเกิดขึ้นจาก พรก. เงินกู้ 1 ล้านล้านบาท

พรก. เงินกู้ 1 ล้านล้านบาท แบ่งออกเป็น

- 600,000 ล้านบาท ใช้เยียวยา 5.5 แสนล้านบาท และ 4.5 หมื่นล้านบาทสำหรับสาธารณสุข
- 400,000 ล้านบาท ใช้ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมไทย

ตารางที่ 1 (ต่อ): มาตรการสำคัญที่กระทบกลุ่มประชาชนการในช่วง มีนาคม ถึง พฤษภาคม 2563 [Domestic demand]

▶ เงินชดเชย

1. แรงงานในระบบประกันสังคม (ม.33) รับเงินชดเชยประกันการว่างงาน*
 - แรงงานได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ 62 % ของค่าจ้างที่นำส่งประกันสังคม ไม่เกิน 90 วัน [รายได้ไม่เกิน 15,000 บาท]
2. แรงงานอิสระ**
 - จ่ายเงิน 5,000 บาท จำนวน 3 เดือน
3. เกษตรกร
 - ได้รับเงินเยียวยา 5,000 บาท เป็นจำนวน 3 เดือน [พ.ค. - ก.ค. 63]
4. กลุ่มเปราะบาง
 - จ่ายเงินเยียวยาจะให้รายละ 1,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ พ.ค. - ก.ค.
 - เงินอุดหนุนเพื่อเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เบี้ยความพิการ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยจะจ่ายเงิน 1,000 บาท
5. กลุ่มผู้มีรายได้น้อย
 - จ่ายเงินสงเคราะห์รายละไม่เกิน 2,000 บาท [งบของกระทรวง พม.]
 - กลุ่มผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือจากภาคส่วนอื่นรายละ 1,000 บาท 3 เดือน พ.ค. - ก.ค.
6. การท่องเที่ยวภายในประเทศ
 - โครงการกำลังใจ งบ 2,400 ล้านบาท
ค่าเดินทางของ อสม. เจ้าหน้าที่พยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [2,000 บาทต่อคน 2 วัน 1 คืน]
 - โครงการเราไปเที่ยวกัน งบ 18,000 ล้านบาท
ช่วยค่าที่พัก 40% ของห้องพักหรือไม่เกิน 3,000 บาทต่อห้องต่อคืน สูงสุด 5 คืน
 - โครงการเที่ยวปันสุข งบ 2,000 ล้านบาท
ช่วยบัตรโดยสาร สายการบิน รถเช่า และรถขนส่งไม่ประจำทางข้ามจังหวัด
อัตราร้อยละ 40 ไม่เกิน 1,000 บาท

▶ มาตรการทางด้านภาษี

1. เลื่อนเวลาขึ้นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2562 รอบ 2 เป็น 31 ส.ค. 63
2. ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับค่าตอบแทนในการเสี่ยงภัยสำหรับบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข

3. เพิ่มวงเงินหักลดหย่อนค่าเบี้ยประกันภัยสุขภาพเป็นลดหย่อนได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 25,000 บาท จากเดิม 15,000 บาท
4. เร่งคืนภาษีที่หัก ณ ที่จ่ายให้ประชาชน***

▶ ด้านสาธารณูปโภค ค่าธรรมเนียม

1. ลดค่าไฟฟ้าและค่าประปา 3% ให้กับผู้ใช้ทุกประเภท
 - ให้ใช้ไฟฟรีสำหรับผู้ใช้ไฟไม่เกิน 90 หน่วย ในเดือน เม.ย. - มิ.ย. 63 เป็นเวลา 3 เดือน (ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท 1.1)
 - ขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า 6 เดือน ในเดือน เม.ย. - มิ.ย. 63 เป็นเวลา 3 เดือน (ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท 1.1)
2. คั่นค่าประกันการใช้ไฟฟ้าซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ 300 ถึง 6,000 บาท และประเภทตั้งแต่ 200 ถึง 600 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดของที่พักอาศัย
3. ลดอัตราเงินสมทบของผู้ประกันตนมาตรา 33 เป็น 1% ผู้ประกันตนมาตรา 39 เหลือ 86 บาท
 - ขยายเวลาขึ้นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ และการนำส่งเงินสมทบ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนมี.ค.-พ.ค. ออกไป 3 เดือน
4. ลดราคาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ 5-58% จำนวน 72 รายการ ถึงวันที่ 30 มิ.ย. 63****

▶ จ้างอบรมแรงงาน

1. โครงการจ้างงานนอกระบบ จำนวน 7,740 ตำแหน่ง ค่าตอบแทนวันละ 300 บาท ช่วงเดือน เม.ย. - ก.ย.
2. เปิดหลักสูตรการอบรมให้แรงงานอิสระ ที่รับผลกระทบจากการระบาดของ Covid-19 ระยะเวลา 15 วัน เบี้ยเลี้ยงวันละ 150 บาท เป้าหมาย 7,800 คน

▶ พักชำระหนี้ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้

1. พักชำระหนี้สำหรับสินเชื่อที่กำหนด เช่น บ้าน สีสซิ่ง [รายย่อย 3 - 6 เดือน เริ่ม เม.ย. 63]
2. ปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ดีและลูกหนี้ NPL [ม.ค. 63 - ธ.ค. 64]
3. ลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำของบัตรเครดิตและสินเชื่อเงินสดหมุนเวียน

▶ มาตรการการให้สินเชื่อ

1. สินเชื่อใหม่ผ่านสถาบันการเงินของรัฐ 6 แห่ง วงเงิน 4 แสนหกหมื่นหกพันล้านบาท
 - ประชาชนทั่วไปสามารถขอสินเชื่อได้ 4 โครงการ วงเงินรวม 75,000 ล้านบาท
 - สินเชื่อฉุกเฉินสำหรับเกษตรกรและครอบครัว [2 ปี 0.1% ต่อเดือน 10,00 ต่อราย เม.ย - ธ.ค. 63]
 - สินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระฯ [2 ปี 0.1% ต่อเดือน 10,000 ต่อราย เม.ย - ธ.ค. 63]
 - สินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีรายได้ประจำ [3 ปี 0.35% ต่อเดือน 50,000 ต่อราย เม.ย - ธ.ค. 63]
 - สินเชื่อบัตรเครดิต GSB Refinance [4 ปี 8.5-10% ต่อปี 100,000 ต่อราย มี.ค. - มิ.ย. 63]
2. ธนาคารออมสินอนุมัติ soft loan วงเงิน 2,000 ล้านบาท ให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 - นำสินทรัพย์มาจำนำในอัตราดอกเบี้ยต่ำ [ไม่เกินร้อยละ 0.125 ต่อเดือน 2 ปี]

▶ ความช่วยเหลืออื่นที่อาจเกิดขึ้นจาก พรก. เงินกู้ 1 ล้านล้านบาท

พรก. เงินกู้ 1 ล้านล้านบาท แบ่งออกเป็น

- 600,000 ล้านบาท ใช้เยียวยา 5.5 แสนล้านบาท และ 4.5 หมื่นล้านบาทสำหรับสาธารณสุข
- 400,000 ล้านบาท ใช้ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมไทย

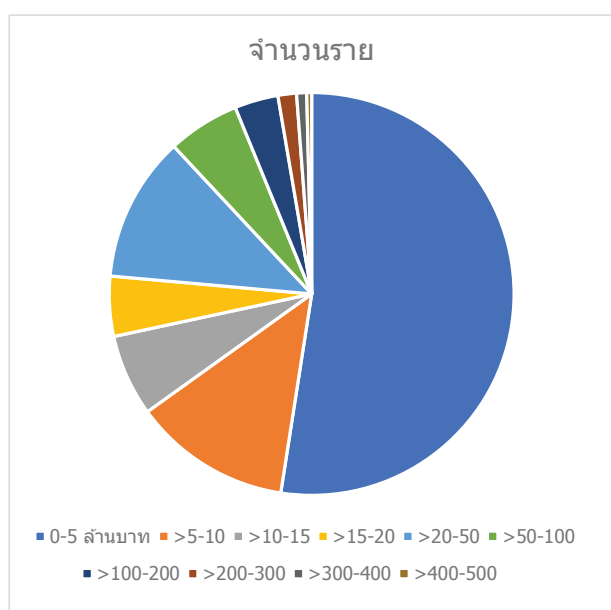
ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย

อีกส่วนหนึ่ง คือ มาตรการสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็น (1) การให้ soft loan วงเงิน 1.5 แสนล้านบาทผ่านธนาคารออมสิน (80,000 ล้านบาทถูกปล่อยผ่าน non-bank ที่ให้บริการสินเชื่อแก่ลูกหนี้รายย่อย เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล สีสซิ่ง เช่าซื้อ เช่าซื้อ รถจักรยานยนต์ และสินเชื่อทะเบียนรถ) ระยะเวลาในการปล่อยกู้ 2 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ในวงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อราย (2) soft loan ของ ธพท. 5 แสนล้านบาท ซึ่งมีเงื่อนไขในการกู้ยืมที่สำคัญ คือ วงเงินสินเชื่อรวมของกลุ่มไม่เกิน 500 ล้านบาท สินเชื่อใหม่ไม่เกิน 20% ของยอดหนี้ของแต่ละราย อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี เป็นเวลา 2 ปี ฟรีดอกเบี้ย 6 เดือนแรก และ (3) วงเงินสินเชื่อใหม่ให้กับ SMEs ผ่าน สถาบันการเงินของรัฐ 6 แห่ง วงเงิน 4.6 แสนล้านบาท (3.9 แสนล้านบาทปล่อยให้ผู้ประกอบการ ที่เหลือให้ภาคประชาชน) ซึ่งมีการจัดสรรใน หลายโครงการ อัตราดอกเบี้ยสูงกว่า soft loan บางส่วนมีเงื่อนไขในระยะเวลาการทำธุรกิจและต้องการหลักประกัน เช่น สินเชื่อ SMART SMEs นิติบุคคล/ บุคคลธรรมดา ที่จัด VAT เพื่อขยายปรับปรุงกิจการ วงเงินต่อรายไม่เกิน 15 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย ปีแรกร้อยละ 5 ปีที่ 2-10 MLR-0.5% อายุสัญญาไม่เกิน 10 ปี โครงการสินเชื่อกรุงเทพ SMEs อัตราดอกเบี้ยเริ่มต้นร้อยละ 4 ซึ่งให้แก่ SMEs ในพื้นที่ EEC ทำธุรกิจมาแล้ว 3 ปี วงเงินต่อราย 20 ล้านบาท ระยะเวลา 7 ปี สินเชื่อธุรกิจเกษตรแปรรูป ทำธุรกิจมาแล้ว 3 ปี วงเงินต่อราย 1.5 เท่าของหลักประกัน ระยะเวลา 10 ปี หรือสินเชื่อ Robotics and Automation ทำธุรกิจมาแล้ว 3 ปี และได้เงินกู้ร้อยละ 80 ของเงินลงทุน ระยะเวลา 7 ปี เป็นต้น เป็นที่น่า สันเกตว่าสำหรับการปล่อยสินเชื่อพิเศษข้างต้นเงื่อนไขการค้ำประกันไม่ชัดเจนในแต่ละวงเงิน ในส่วนของ soft loan ของ ธพท. การค้ำ ประกันจะอยู่ประมาณร้อยละ 60-70 โดยใช้วิธีการคำนวณตามแบบ ธพท.⁶

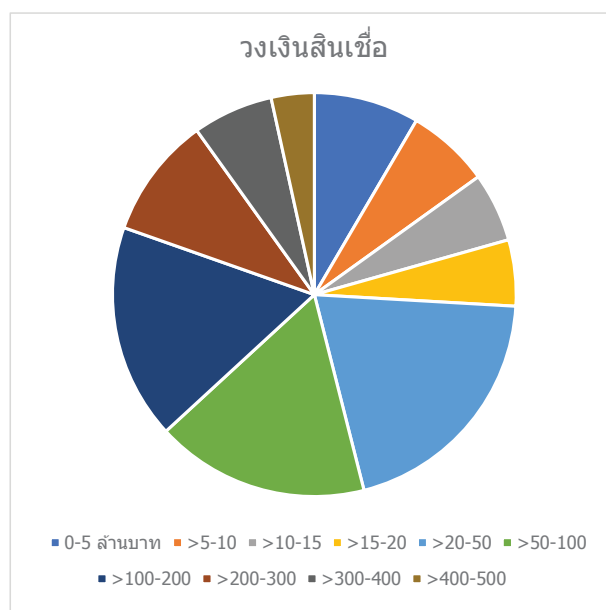
ผลการดำเนินงานของมาตรการ soft loan ของ ธพท. ในช่วงประมาณ 2 เดือนที่ผ่านมา (ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2563) ยังคงมีอยู่ อย่างจำกัดประมาณร้อยละ 18 ของวงเงินสินเชื่อทั้งหมด เงื่อนไขที่สามารถกู้ยืม ระยะเวลาการกู้ยืม และความเร็วของการอนุมัติ ยังเป็น ส่วนที่ยังมีการถกเถียงกันอยู่ ถ้าพิจารณาขนาดของผู้ขอสินเชื่อประมาณมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นลูกหนี้ขนาดเล็กมากที่มีวงเงินสินเชื่อเดิมไม่เกิน 5 ล้านบาท ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มีวงเงินสินเชื่อเดิมมากกว่า 100 ล้านบาทมีอยู่ประมาณร้อยละ 6 (ภาพที่ 1) หากพิจารณาตามวงเงินสินเชื่อ ประมาณครึ่งหนึ่งจะเป็นผู้ประกอบการที่มีวงเงินสินเชื่อเดิมอยู่ในช่วง 20-200 ล้านบาท ถ้าพิจารณาการกระจายตัวของสินเชื่อตามประเภทธุรกิจ จะเห็นได้ว่าประมาณครึ่งหนึ่ง (ทั้งจำนวนราย และวงเงินสินเชื่อ) เป็นธุรกิจขายส่ง ขายปลีกและการพาณิชย์อื่น ๆ (ภาพที่ 2) ในขณะที่ภาคการผลิต และภาคบริการ มีสัดส่วนของทั้งจำนวนรายและวงเงินสินเชื่อประมาณร้อยละ 20 และ 10 ตามลำดับ โดยโรงแรมและที่พักได้วงเงิน สินเชื่อประมาณร้อยละ 5 ของวงเงินสินเชื่อทั้งหมดที่ปล่อย ณ วันที่ 22 มิถุนายน ซึ่งถ้าพิจารณาจากการกระจายตัวของการปล่อยสินเชื่อ ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบหนัก (พิจารณาจากทั้งดัชนีภาคการผลิตและบริการ policy brief 1) ยังไม่สามารถเข้าถึง soft loan ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1: Soft loan ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ.วันที่ 22 มิถุนายน 2563 แบ่งตามขนาดของลูกหนี้

ภาพที่ 1a

ภาพที่ 1b

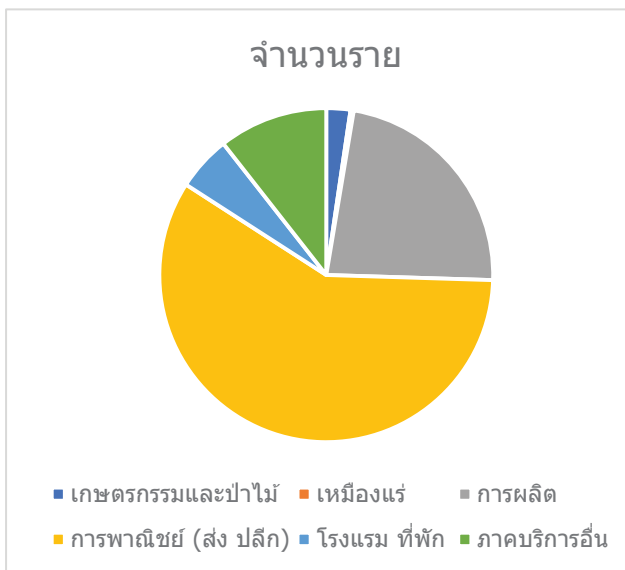

ที่มา: ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

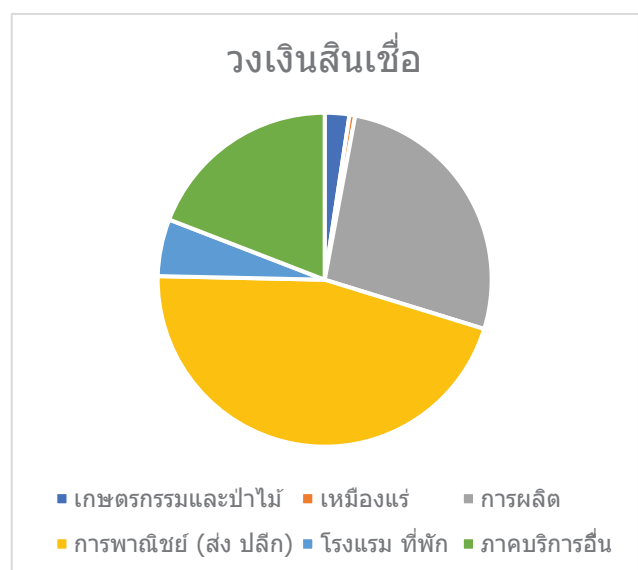
⁶ https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/COVID19/Pages/FAQ_SMEs.aspx (Topic 74-75)

ภาพที่ 2: การใช้ Softloan ของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2563 แบ่งตามภาคธุรกิจ

ภาพที่ 2a

ภาพที่ 2b

หมายเหตุ: (1) ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2563 วงเงินของการใช้ Softloan ธพ. เท่ากับ 90,499 ล้านบาท (ร้อยละ 18 ของวงเงินทั้งหมด)

(2) ภาคการผลิต ผลิตภัณฑ์อาหารได้รับวงเงินสินเชื่อสูงสุดประมาณร้อยละ 7 ของวงเงินทั้งหมด รองลงมาคืออุตสาหกรรมยางและพลาสติกร้อยละ 4 ที่มา: ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ธพ. ได้ปรับลดอัตราเงินสมทบกองทุนฟื้นฟู (FIDF) จากร้อยละ 0.46 เป็นร้อยละ 0.23 ต่อปี เป็นระยะเวลา 1 ปี ส่วนหนึ่งเพื่อช่วยให้ลดภาระของสถาบันการเงินและนำไปสู่การลดอัตราดอกเบี้ยและการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ อีกส่วนหนึ่งคือธนาคารกลางได้จัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตราสารหนี้ (BSF) ระยะเวลา 5 ปี (ผ่าน พรก.) วงเงินไม่เกิน 4 แสนล้านบาท วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้ตลาดตราสารหนี้และช่วยภาคเอกชนที่มีประสิทธิภาพแต่อาจประสบปัญหาจากการที่ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนขาดสภาพคล่อง อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์การเข้าช่วยเหลือค่อนข้างรัดกุมโดยบริษัทต้องมีการจัดหาแหล่งเงินทุนอื่นก่อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (อย่างน้อยร้อยละ 20 บริษัทออกตราสารใหม่อายุไม่ต่ำกว่า 1 ปี ขายให้ผู้ถือกลุ่มต่างๆ ยกเว้นสถาบันการเงิน อีกส่วนหนึ่งอย่างน้อยร้อยละ 20 ขอสินเชื่อใหม่จากสถาบันการเงินหรือออกตราสารใหม่อายุไม่ต่ำกว่า 1 ปีขายให้สถาบันการเงิน ซึ่งถ้าทั้ง 2 ส่วนไม่ถึงร้อยละ 50 ให้จัดหาแหล่งเงินทุนอื่นได้ ส่วนต้นทุนการขอรับความช่วยเหลือจะเป็น Base rate (ซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่าของอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนระหว่างเงินทุนที่จัดหาจากส่วนที่ 1 และ 2) และ facility premium (ร้อยละ 1-2 ต่อปี ขึ้นอยู่กับวงเงิน) ด้วยหลักเกณฑ์การเข้าช่วยเหลือค่อนข้างที่จะรัดกุม วงเงินในส่วนนี้น่าจะเป็นวงเงินที่ตั้งเพื่อช่วยลดความเสี่ยงของตลาดเงินมากกว่าเป็นเงินในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ

ในส่วนของการเพิ่มศักยภาพการผลิตรัฐบาลได้มีการพิจารณาโครงการภายใต้ พรก. เงินกู้ 4 แสนล้านบาทในหลายภาคส่วน⁷ โดยเฉพาะเกษตร อุตสาหกรรม และท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของเงินกู้ในส่วนนี้เพื่อ (1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในภาคเกษตร (2) สนับสนุนการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย และพัฒนาทักษะแรงงาน และ (3) มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ฝึกอบรม พัฒนาผู้ประกอบการ ฝีมือแรงงาน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการ มาตรการเหล่านี้เป็นมาตรการเพิ่มเติมจากการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่กล่าวข้างต้น โดยเฉพาะในส่วนของวงเงินสินเชื่อใหม่ให้กับ SMEs ผ่านสถาบันการเงินของรัฐ 6 แห่ง วงเงิน 3.9 แสนล้านบาท ซึ่งเป็นสินเชื่อที่มีระยะเวลาประมาณ 7-10 ปี มีการจัดสรรในหลายโครงการทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ โดยอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า soft loan และต้องมีหลักค้ำประกันชัดเจน

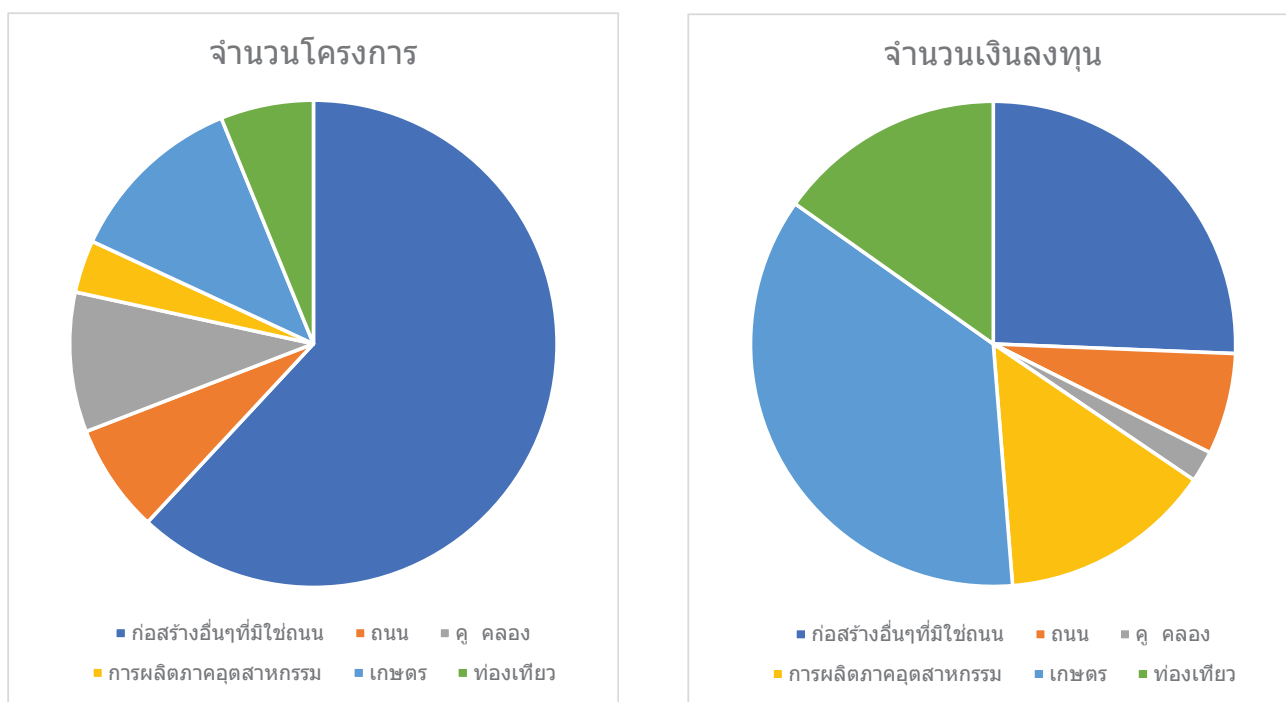
อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาโครงการภายใต้ พรก. เงินกู้ 4 แสนล้านบาท การเพิ่มศักยภาพการผลิตตามวัตถุประสงค์ที่รัฐบาลตั้งไว้ อาจไม่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน จากจำนวนโครงการทั้งหมดที่ยื่นขอจะเห็นได้ว่าเกือบร้อยละ 60 เป็น การสร้างถนน คู คลอง และการก่อสร้างอื่นที่มีใช้ถนน (ภาพที่ 3a) ในขณะที่โครงการที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต เกษตร และบริการทั้งหมดรวมกันมีเพียงร้อยละ 16 ของโครงการทั้งหมดเท่านั้น และโครงการที่เกี่ยวข้องก็อาจไม่ได้นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของภาคการผลิตโครงการส่วนใหญ่

⁷ อีก 6 แสนล้านบาทรัฐบาลใช้ 5.5 แสนล้านบาทสำหรับเยียวยา และ 4.5 หมื่นล้านบาทสำหรับสาธารณสุข

เกี่ยวข้องกับการผลิตและปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงเครื่องจักร แต่ไม่ได้มีความชัดเจนในการนำเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นต้น ถ้าพิจารณาในส่วนของงบประมาณการลงทุน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 26 ของงบประมาณทั้งหมด ในขณะที่งบลงทุนที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร การผลิตและบริการ คิดเป็นร้อยละ 26, 10, และ 11 ตามลำดับ (ภาพที่ 3b) เป็นที่น่าสังเกตว่าโครงการและงบประมาณที่จัดสรรให้บางกระทรวง อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตและการใช้เทคโนโลยีมีอยู่อย่างจำกัด

สำหรับการปล่อยสินเชื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิต คณะผู้วิจัยยังไม่มีข้อมูลชัดเจน แต่ภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนเช่นนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่น่าจะยังชะลอการลงทุนในการปรับปรุงประสิทธิภาพการ (ดู Policy Brief 3: การปรับตัวผู้ประกอบการท่ามกลาง COVID-19: บทวิเคราะห์ข้อมูล Survey) ดังนั้นภายใต้สถานการณ์เช่นนี้รัฐบาลควรต้องเป็นแรงสนับสนุนหลักในการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตในหลายภาคส่วน

ภาพที่ 3: จำนวนโครงการและงบประมาณภายใต้เงินกู้ 4 แสนล้านบาท

ที่มา: ผู้วิจัยพิจารณาจากโครงการและงบประมาณจาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>

► มาตรการของไทยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค

เมื่อพิจารณาในภาพกว้างมาตรการที่ไทยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการมีความคล้ายคลึงกับประเทศอื่นในภูมิภาคที่พิจารณาประกอบด้วย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไม่ว่าจะเป็นมาตรการความช่วยเหลือผ่านทางด้านภาษี ด้านสาธารณูปโภคและค่าธรรมเนียมต่างๆ การพักชำระหนี้และปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มาตรการทางด้านสินเชื่อ และการลดความเสี่ยงแก่สถาบันการเงิน ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งคือการออกมาตรการเพื่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการผลิตของผู้ประกอบการในหลายภาคส่วน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะเห็นว่ามาตรการความช่วยเหลือของไทยที่ให้ผู้ประกอบการมีความแตกต่างจากประเทศอื่นในภูมิภาค 4 ประการหลัก (ตารางที่ 2 เปรียบเทียบมาตรการของไทยและประเทศอื่นในภูมิภาค)

ตารางที่ 2: มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ (supply side) ประเทศในภูมิภาคเอเชียบางประเทศ

ประเทศ	มาตรการด้านภาษี				สาธารณูปโภค	จ่ายเงินอุดหนุนผู้ประกอบการ (โดยเฉพาะแรงงาน)		พักชำระหนี้		ปรับปรุงโครงสร้างหนี้
	ยืดเวลา	ลดภาษี/ ยกเว้นภาษี	คืนภาษี	หักค่าใช้จ่าย	ลด/ผ่อนผัน/ยกเว้น	มีเงื่อนไขการทำกิจกรรม	ไม่มีเงื่อนไข	SMEs	ทั่วไป	
ไทย*	✓	✓	✓ [ที่หักล่วงหน้า]	✓	✓	✓	-	✓	-	✓
สิงคโปร์	✓ [3 เดือน ก.ค. - ก.ย.]	-	✓ [คืนภาษีนิติบุคคล 25% 30% ภาษี อสังหาริมทรัพย์]	✓ [หักการขาดทุน และค่าใช้จ่าย ทุนคงค้างจ่าย จากส่วนของ กำไรได้เป็นเวลา 3 ปี สูงสุด 100,000 สิงคโปร์ดอลลาร์]	✓ [ค่าเช่า ค่าธรรมเนียม 2 - 6 เดือน]	✓ [ให้เงินช่วยเหลือการเข้า ฝึกอบรม 20 - 40% 6 เดือน]	✓ [ช่วยเหลือสมทบการ ชื่นเงินเดือน ให้กับแรงงาน และเพิ่มเพดานเงินเดือน] [รัฐบาลจ่ายเงินช่วยเหลือแรงงาน 25% - 75% ของค่าจ้างพื้นฐาน เป็นเวลา 9 เดือน]**	✓	-	✓
มาเลเซีย	✓ [3 เดือน เม.ย. - มิ.ย.] อุดหนุนเที่ยว 6 เดือน	✓ [ยกเว้นภาษีบริการ 6 เดือน มี.ค. - ส.ค.]	-	✓ [หักค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ สินค้าทุน เครื่องจักร ปรับปรุงธุรกิจ]	✓ [ลดค่าไฟ internet]	✓ [จัดสรรเงินมูลค่า 20 ล้าน ริงกิต ตอบธรรมะยะสั้น] [50 ล้านริงกิต อบรมการ ตลาด แบบ Digital Coding Data Science]	✓ [จ่ายค่าจ้างให้สำหรับผู้ประกอบการ สำหรับแรงงานที่ได้ค่าจ้าง ต่ำกว่า 4,000 ริงกิต 3 เดือน จ่าย 600 - 1,200 ริงกิต ขึ้นกับจำนวนแรงงาน] [ยกเว้นการจัดเก็บเงินสมทบ ในกองทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน 2563]	✓	-	✓
เกาหลีใต้	✓ [นิติบุคคล และ VAT สูงสุด 9 เดือน]	✓ [โดยเฉพาะพื้นที่ เกี่ยวข้องภัยพิบัติ ลด 60% ขนาดเล็ก ลด 30% ขนาดกลาง] [งดเก็บภาษีอสังหา และโรงแรม]	-	✓ [เพิ่มการหักค่าใช้จ่ายการ ดำเนินงาน วงเงินไม่เกิน 12 ล้านวอนทุกอุตสาหกรรม 36 ล้านวอนสำหรับ SMEs + ให้อัตราการลดหย่อนเพิ่ม เดิมพิเศษตามรายได้]	✓ [ลดค่าเช่า 25 - 50% SMEs 20% ขนาดใหญ่, ค่าไฟ 3 เดือน เม.ย. - พ.ค.]	-	✓ [เพิ่มวงเงินการอุดหนุนค่าจ้าง 67% สำหรับขนาดใหญ 90% สำหรับ SMEs] [พักการส่งเงินประกันสังคม 3 เดือน และลดค่าส่ง 30% สำหรับแรงงาน <30 คน]	✓	-	✓

ประเทศ	มาตรการด้านภาษี				สาธารณูปโภค	จ่ายเงินอุดหนุนผู้ประกอบการ (โดยเฉพาะแรงงาน)		พักชำระหนี้		ปรับปรุงโครงสร้างหนี้
	ยืดเวลา	ลดภาษี/ ยกเว้นภาษี	คืนภาษี	หักค่าใช้จ่าย	ลด/ผ่อนผัน/ยกเว้น	มีเงื่อนไขการทำกิจกรรม	ไม่มีเงื่อนไข	SMEs	ทั่วไป	
เวียดนาม	✓ [5 เดือน ใน 34 อุตสาหกรรม + อุตสาหกรรม ครัวเรือน]	✓ [ยกเว้นภาษีจดทะเบียน ธุรกิจ 1 ปีสำหรับธุรกิจ ครัวเรือน 3 ปีสำหรับ SMEs]	-	✓ [เพิ่มค่าลดหย่อนดอกเบี้ย เป็น 30%]	✓ [ลดค่าไฟ 3 เดือน และค่าเช่า]	-	✓ [ปล่อยเงินกู้ 0% ให้แก่ผู้ประกอบการ จ่ายค่าจ้างแรงงาน 16.2 ล้านล้านดอง • พักเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อเกษียร อายุสูงสุด 12 เดือน สำหรับกิจการที่ มีลูกจ้างในประกันสังคมลดลง > 50% • ยกเว้นเงินสมทบกองทุนเข้าสู่ สภาพแรงงาน 6 เดือน]	-	-	✓
จีน	-	✓ [งดเว้นภาษีอสังหา และที่ดิน • ลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 1% ม.ค. - พ.ค. • ยกเว้นการเก็บ VAT การขนส่ง อาหาร โรงแรม ท่องเที่ยว บันเทิง วัฒนธรรม กีฬา] [ลดภาษีนิติ 15% ใน Western regions]	-	✓ [เครื่องมือ เครื่องจักร วัตถุดิบ 100% ค่าใช้จ่าย • ค่าใช้จ่ายป้องกันโรค • นำผลขาดทุน 2563 มาคำนวณผลกำไรสูงสุด 8 ปี และ 10 ปีสำหรับ อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีสูง]	✓ [ลดค่าไฟ 5 เดือน, ค่าธรรมเนียม การใช้ถนน ท่าเรือ สนามบิน และค่าเช่า สำหรับอุตสาหกรรม บริการ]	-	✓ [SMEs ที่มีอัตราการลดจำนวนแรงงาน ได้เงิน 100% คืนจากเงินช่วย Unemployment Contribution] [พักชำระเบี้ยประกันสังคมได้สูงสุด 5 เดือน ปรับลดค่าส่ง 50% 3 เดือน]	✓	-	✓
ญี่ปุ่น***	✓ [1ก.พ. - 31 ม.ค.64] กิจการรายได้ลด 20% เทียบปีก่อนหน้า]	✓ [ยกเว้นอากรแสตมป์] • ลดฐานภาษี 50% สำหรับกิจการ รายได้ลด 30% • 100 % รายได้ลด 50% 3 เดือน]	✓ [SMEs + บริษัทจดทะเบียน < พันล้าน เยน สามารถขอรับ ภาษีคืนในกรณีผล ประกอบการขาด ทุน 1 ก.พ.63 - 65]	✓ [ค่าเช่า ค่าเสื่อมอุปกรณ์]	✓ [ค่าเช่า]	-	✓ [จ่ายเงินเยียวยาให้กับ SMEs มูลค่า 2 ล้านเยนต่อราย และ 1 ล้านสำหรับ เจ้าของธุรกิจส่วนบุคคล] • เงินอุดหนุนผู้ประกอบการ SMEs = 80% ของค่าใช้จ่ายพนักงาน เพิ่มเป็น 90 ถ้าไม่มีการลดคนงาน ตั้งแต่ มกราคม 63 • ขนาดใหญ่ 66% และเพิ่มเป็น 75% ถ้าไม่ลดคนงาน [3 เดือน]	-	-	-

ประเทศ	ให้สินเชื่อพิเศษ		ลดความเสี่ยง	เพื่อการค้าและการลงทุน	ช่วยอุตสาหกรรมสำคัญ (targeted industries)
	SMEs	No cap			
ไทย*	✓	-	✓	✓	ไม่ได้มีนโยบายชัดเจน
สิงคโปร์	✓ [เช่น วงเงิน 1 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์/ราย 5 ปี ดอกเบี้ยพิเศษ 90% ค่าประกัน]	✓ [เช่น The Temporary Bridging Loan Programme (TBLP) 5 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์/ราย 5 ปี ดอกเบี้ยพิเศษ 90% ค่าประกัน]	✓ [เช่น เข้าค้ำประกันเงินกู้]	✓ [เช่น เงินกู้พิเศษ เช่น 10 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ 1 ปี 90% ค่าประกัน]	✓ [อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 22 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ อุตสาหกรรมการบิน 350 ล้านดอลลาร์ อุตสาหกรรมเดินเรือ เช่น คีน/ยกเว้น ค่าเช่า ค่าสัมปทาน อุตสาหกรรมขนส่งทางบก [ค่าเช่า จ่ายเงินสนับสนุน] [จ่ายเงินช่วยเหลือการจ้างงาน 75% ท่องเที่ยว เดินเรือ 50% อุตสาหกรรมอาหาร บริการ]
มาเลเซีย	✓ [วงเงินกู้พิเศษ เช่น • 2 หมื่น -1 ล้านริงกิต 5.5 ปี (ปลอดชำระ 6 เดือน) 80% ของวงเงินค้ำประกัน • Working Capital วงเงินกู้สูงสุด 5 ล้านริงกิตต่อบริษัท ระยะเวลาปล่อยกู้ 5 ปี ดอกเบี้ย 7% • 0% ให้กับผู้ประกอบการขนาดเล็ก มูลค่าวงเงินรวม 500 ล้านริงกิต]	-	✓ [วงเงิน 5 หมื่นล้านเพื่อ ค้ำประกันเงินกู้ ให้ภาคเอกชน สูงสุด 80%, 20 ล้านริงกิตต่อราย]	-	✓ [อุตสาหกรรมอาหาร ให้เงินกู้พิเศษ, จัดตั้งกองทุนเพื่อความมั่นคงทางอาหารมูลค่า 1 พันล้านริงกิต • จัดสรรเงิน 100 ล้านริงกิตเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการจัดเก็บ และการกระจายอาหาร • วงเงินรวม 6.44 หมื่นล้านริงกิต ช่วยชาวประมง และเกษตรกร] [ท่องเที่ยว/โรงแรม /ฝึกอบรมพนักงาน หักภาษี แจกคู่มือให้ประชาชนท่องเที่ยว] [อิเล็กทรอนิกส์ /ยานยนต์ วงเงิน 200 ล้านริงกิต พัฒนาทักษะแรงงาน เลื่อนจ่ายภาษี] [จัดกองทุนเพื่อช่วยเหลือบริษัทเทคโนโลยี Startups 100 ล้านริงกิต]
เกาหลีใต้	✓ [วงเงิน 10 ล้านล้านวอนสำหรับผู้ได้รับผลกระทบ ดอกเบี้ย 0.25-0.75%]		✓ [เช่น เข้าซื้อพันธบัตรเอกชน หนี้เอกชน 20 ล้านล้านวอน • สนับสนุนการออกหุ้นกู้ 6.7 ล้านล้านวอน 3 ปี • รักษาเสถียรภาพตลาดทุน 10.7 ล้านล้านวอน • ดูแลบริษัท Credit Rating 5 ล้านล้านวอน • ค้ำประกันเงินกู้ 2.2 ล้านล้านวอน SMEs + Start up]	✓ [เช่น รับประกันวงเงิน นำเข้าส่งออก วงเงิน 2.5 ล้านล้านวอน]	✓ [วงเงิน 40 ล้านล้านวอนช่วย 7 อุตสาหกรรมการบิน การขนส่ง การท่องเที่ยว โรงแรม การส่งออก โลจิสติกส์ อาหาร + ลดค่าธรรมเนียมการใช้ Facilities ต่างๆ]
	✓ [จัดตั้งวงเงิน SMEs 21.2 ล้านล้านวอน วงเงินกู้ฉุกเฉิน 22 ล้านล้านวอน ดอกเบี้ย 1.5% วงเงินกู้ 1 หมื่นล้านวอน ดอกเบี้ย 0.5%]				

ประเทศ	ให้สินเชื่อพิเศษ		ลดความเสี่ยง	เพื่อการค้าและการลงทุน	ช่วยอุตสาหกรรมสำคัญ (targeted industries)
	SMEs	No cap			
เวียดนาม	✓ [วงเงิน 255 ล้านล้านดอง โดยเฉพาะ เสื้อผ้า สิ่งทอ คอมพิวเตอร์ อิเลคทรอนิกส์ การขนส่งและท่องเที่ยว]		-	✓ [เงินกู้พิเศษการส่งออก และ Shipping]	✓ [เงินกู้พิเศษสำหรับเสื้อผ้า สิ่งทอ คอมพิวเตอร์ อิเลคทรอนิกส์ การขนส่งและท่องเที่ยว]
	✓ ธนาคารลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลง 3% สำหรับการเพาะปลูกผลไม้	-			
จีน	✓ [5 แสนล้านหยวน โดยเฉพาะเกษตร อัตราดอกเบี้ยลด 0.25-2.5%]	-	✓ [4 แสนล้านหยวน ชื้อหุ้นไม่มีหลักประกัน 40% ของ SMEs 6 เดือน มี.ค.-ธ.ค.]	✓ [ลดค่าธรรมเนียมค่าประกัน • 300 พันล้านหยวนสำหรับการ Refinance • 500 พันล้านหยวนสำหรับการสร้าง ระบบป้องกันที่เกี่ยวข้องกับการผลิต]	✓ [อุตสาหกรรมรถยนต์ เช่น ลดภาษีรถยนต์ไฟฟ้า 10% ยกเว้นการเสียภาษีรถยนต์ 2 ปี เงินอุดหนุนการซื้อรถ • อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ให้อำนาจเงินกู้ • การขนส่งสาธารณะ ร้านอาหาร โรงแรม การท่องเที่ยว การบันเทิง วัฒนธรรมและกีฬา [ทางด้านภาษี]
	✓ [อัดฉีดเงินกู้วงเงิน 550,000 ล้านหยวน, ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะกลาง]				
ญี่ปุ่น	✓ • วงเงิน 8,817 พันล้านเยนปล่อยกู้ให้ SMEs, Micro enterprises • ปล่อยกู้อัตราดอกเบี้ย 0% ให้กับสถาบันการเงินเพื่อไปปล่อยกู้ให้กับ SMEs วงเงินรวม 30 ล้านล้านเยนไม่เกิน 100,000 ล้านเยนต่อสถาบันการเงิน โดยใช้หลักประกันแบบ pooled collateral เริ่มปล่อยได้ตั้งแต่เดือนมิถุนายน	✓ วงเงินกู้บริษัทใหญ่ 452.1 พันล้านเยน	✓ [รัฐบาลประกันเงินกู้ 80-100% ให้เอกชนสูงสุด 280 ล้านเยน เข้าซื้อตราสารทางการเงิน 2 ล้านล้านเยน]	-	✓ [การศึกษา, วัฒนธรรม, AI for Smart Life, เกษตร, ICT การให้เงินสนับสนุน และวงเงินกู้พิเศษ]

หมายเหตุ: มาตรการในแต่ละประเทศที่ใส่เป็นเพียงบางส่วนเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ

* ดูรายละเอียดมาตรการได้จากตารางที่ 1

** เริ่มจ่ายเดือนเมษายนในรอบแรก กรกฎาคมรอบที่ 2 และตุลาคมรอบที่ 3 โดยในรอบเดือนเมษายนรัฐบาลจะจ่ายให้ 75% ของค่าจ้างพื้นฐานแก่ทุกอาชีพในทุกอุตสาหกรรม ส่วนในรอบเดือนที่เหลือจะจ่าย 75% ให้กับแรงงานในอุตสาหกรรมการบินและการท่องเที่ยว การจัดประชุม การเดินเรือ ธุรกิจการเงิน 50% สำหรับแรงงานในอุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมอาหาร 25% สำหรับทุกอุตสาหกรรม - คาดว่าจะใช้งบประมาณสำหรับโครงการนี้ประมาณ 2.35 หมื่นล้านดอลลาร์สิงคโปร์

*** จาก The second FY2020 draft supplementary budget (passed on June 12)

ที่มา: ผู้วิจัยรวบรวมจากประกาศของแต่ละประเทศ (กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ ธนาคารกลางของแต่ละประเทศ)

แหล่งข่าวของแต่ละประเทศ เช่น straitstimes, The Korea Times, VNExpress, China Briefing, ASEAN Briefing IMF, <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19#C> ILO, <https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/country-responses/lang-en/index.htm#JP>

รวบรวมถึง 23 มิถุนายน 2563

ประการแรก มาตรการความช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการโดยตรงในไทย โดยเฉพาะผ่านทางด้านภาษี มีน้อยกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค^๑ การช่วยเหลือทางด้านภาษีกับผู้ประกอบการของไทยส่วนใหญ่เป็นเพียงแค่การเลื่อนการชำระภาษี (3 เดือน) ลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย และการพยายามเร่งคืนภาษีให้กับผู้ประกอบการ สำหรับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคมีการขึ้นนโยบายทางด้านภาษีอย่างจริงจังในการช่วยเหลือทางด้านต้นทุนกับผู้ประกอบการ อาทิ สิงคโปร์มีการคืนภาษีนิติบุคคล และอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 25 และ 30 ให้แก่ผู้ประกอบการ ในขณะที่จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และ มาเลเซียมีการลดภาษี (ไม่ใช่การลดอัตราหัก ณ ที่จ่าย) ในบางมิติลง เช่น การลดภาษีเงินได้นิติบุคคล การยกเว้นการเก็บภาษีบริการ การลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือการลดฐานภาษีตามรายได้ที่ลดลง เป็นต้น การเลื่อนภาษีในหลายประเทศระยะเวลามากกว่า 3 เดือน เช่น 9 เดือนในเกาหลีใต้ หรือเกือบ 1 ปีในญี่ปุ่นในกรณีที่มีรายได้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนั้นสิงคโปร์ และจีนยินยอมให้ผู้ประกอบการนำเอายอดขาดทุนที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2020 มาหักจากกำไรที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ภายในระยะเวลาหนึ่ง (3 ปีในสิงคโปร์ 8-10 ปีในจีน)

ประการที่สอง ประเทศในภูมิภาคมีการช่วยเหลือผู้ประกอบการโดยตรงในการสนับสนุนการจ้างงานในขณะที่ยังไม่มีมาตรการเช่นนี้ชัดเจนในไทย กรณีสิงคโปร์ รัฐบาลจ่ายเงินช่วยเหลือแรงงานร้อยละ 25-75 ของค่าจ้างพื้นฐานเป็นเวลา 9 เดือน โดยเริ่มจ่ายเดือนเมษายนในรอบแรก กรกฎาคมรอบที่ 2 และตุลาคมรอบที่ 3 โดยในรอบเดือนเมษายนรัฐบาลจะจ่ายให้ร้อยละ 75 ของค่าจ้างพื้นฐานแก่ทุกอาชีพในทุกอุตสาหกรรม ส่วนในรอบเดือนที่เหลือจะจ่ายร้อยละ 75 ให้กับแรงงานในอุตสาหกรรมการบินและการท่องเที่ยว การจัดประชุม การเดินเรือ ธุรกิจแลกเปลี่ยนร้อยละ 50 สำหรับแรงงานในอุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมอาหารร้อยละ 25 สำหรับทุกอุตสาหกรรม ในมาเลเซียจ่ายค่าจ้างให้ผู้ประกอบการ (600-1,200 ริงกิต) ขึ้นกับจำนวนแรงงานเป็นระยะเวลา 3 เดือน และยกเว้นการจัดเก็บเงินสมทบในกองทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเวลา 6 เดือน รัฐบาลเกาหลีใต้เพิ่มวงเงินอุดหนุนค่าจ้างร้อยละ 67 สำหรับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และร้อยละ 90 สำหรับ SMEs และพักการส่งเงินประกันสังคม 3 เดือน ส่วนเวียดนามมีการปล่อยกู้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0 ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อจ่ายค่าจ้างแรงงาน และมีการยกเว้นเงินสมทบกองทุนเข้าสู่สภาพแรงงาน 6 เดือน ในจีนและญี่ปุ่นมีมาตรการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการในเรื่องการจ้างงานลักษณะนี้เช่นกัน (ตารางที่ 2)

ประการที่สาม มาตรการการให้สินเชื่อของประเทศอื่นในภูมิภาคเน้นที่ผู้ประกอบการรายเล็กและรายกลางเช่นเดียวกับไทย แต่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหญ่สามารถที่จะเข้าถึงสินเชื่อพิเศษได้เช่นกัน อีกทั้งระยะเวลาการปล่อยสินเชื่อมีแนวโน้มที่จะมากกว่า 2 ปี รวมทั้งมีความชัดเจนเรื่องการประกาศการค้ำประกันเงินกู้จากรัฐบาล เช่น ในญี่ปุ่นรัฐบาลมีการจัดสรรเงินจำนวนหนึ่งให้กับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ รัฐบาลประกันเงินกู้ร้อยละ 80-100 ให้เอกชนสูงสุด 280 ล้านเยน ในสิงคโปร์มี The Temporary Bridging Loan Programme (TBLP) ที่ผู้กู้สามารถกู้ได้ด้วยอัตราดอกเบี้ยพิเศษเป็นระยะเวลา 5 ปีและได้รับการค้ำประกันร้อยละ 90 ในมาเลเซียรัฐบาลเตรียมวงเงิน 2 หมื่น-1 ล้านริงกิต เพื่อปล่อยสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยพิเศษ 5.5 ปี (ปลอดชำระ 6 เดือน) และเตรียมวงเงิน 5 หมื่นล้านเพื่อเตรียมค้ำประกันเงินกู้ให้ภาคเอกชนสูงสุดร้อยละ 80 เป็นต้น

ประการที่สี่ ประเทศอื่นในภูมิภาคมีการให้มาตรการการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการบางอุตสาหกรรมที่ถูกกระทบอย่างมากจากวิกฤต COVID-19 เป็นพิเศษทั้งทางมาตรการด้านภาษี และการให้เงินช่วยเหลือ สำหรับประเทศไทยมาตรการเหล่านี้ยังไม่ชัดเจน ในเกาหลีใต้มีการตั้งวงเงิน 40 ล้านล้านวอนในการช่วยเหลือ 7 อุตสาหกรรม (การบิน ขนส่ง ท่องเที่ยว โรงแรม การส่งออก โลจิสติกส์ และอาหาร) และมีการลดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้กับอุตสาหกรรมเหล่านี้ในสิงคโปร์มีการตั้งวงเงินช่วยเหลืออุตสาหกรรมที่ถูกกระทบอย่างหนักเช่นกัน (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การบิน การเดินเรือ และการขนส่งทางบก) และอย่างที่กล่าวข้างต้นสิงคโปร์มีการให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ประกอบการสำหรับการจ้างแรงงานซึ่งให้ในอัตราที่ไม่เท่ากันโดย อุตสาหกรรมการบินและการท่องเที่ยว การเดินเรือ จะเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับเงินสนับสนุนมากกว่าอุตสาหกรรมอื่น ในเวียดนามมีการพิจารณาให้สินเชื่อพิเศษกับอุตสาหกรรมเสื้อผ้า สิ่งทอ คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ การขนส่งและท่องเที่ยว ในจีนนอกจากอุตสาหกรรมขนส่งสาธารณะ ร้านอาหาร โรงแรม การท่องเที่ยว ที่ได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษี อุตสาหกรรมรถยนต์โดยเฉพาะรถไฟฟ้ามายังมีการให้สิทธิพิเศษเช่นกัน

► นิยามเชิงนโยบาย

เมื่อพิจารณาในภาพกว้างมาตรการที่ไทยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการมีความคล้ายคลึงกับประเทศอื่นในภูมิภาค งบประมาณความช่วยเหลือคาดว่าจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 14.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งถือว่าการใช้จ่ายที่ไม่ได้เยอะและน้อยเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น ยกเว้น เวียดนามที่มีงบประมาณช่วยเหลือน้อยกว่าประเทศอื่นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนหนึ่งมาจากพื้นฐานการผลิตที่เติบโตอย่างต่อเนื่องในหลายปีที่ผ่านมา และอีกส่วนหนึ่งคงเกิดจากเม็ดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศลดลงเพียงไม่กี่ร้อยละ 10 ในช่วงวิกฤต

^๑ สำหรับในส่วนของกรพักชำระหนี้ (ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย) ระยะเวลาไม่ต่างจากประเทศอื่นในภูมิภาคซึ่งอยู่ประมาณ 3-6 เดือน

COVID-19 แต่ถ้าพิจารณาในรายละเอียดจะเห็นได้ว่ามาตรการช่วยเหลือของไทยบางส่วนอาจไม่มีประสิทธิภาพมากพอในการกระตุ้นภาคธุรกิจ ภายใต้สถานการณ์ความต้องการที่ไม่แน่นอนและการลดลงของเม็ดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาถึงขนาดของการปล่อยสินเชื่อ Soft loan และโครงการภายใต้ พรก. เงินกู้ 4 แสนล้าน

ดังนั้นรัฐบาลอาจมีการจัดสรรงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและมีการพิจารณามาตรการเพิ่มเติมดังนี้

- (1) มาตรการความช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการโดยตรงโดยเฉพาะผ่านทางด้านภาษี
- (2) มีการช่วยเหลือผู้ประกอบการโดยตรงในการสนับสนุนการจ้างงาน
- (3) มีการพิจารณาเงื่อนไขการปล่อยสินเชื่อ ระยะเวลาการปล่อยสินเชื่อที่มากกว่า 2 ปี รวมทั้งมีความชัดเจนเรื่องการประกาศการค้าประกันเงินกู้จากรัฐบาล เพื่อกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพของการใช้ soft loan เพิ่มขึ้น
- (4) พิจารณาทบทวนโครงการภายใต้ พรก. เงินกู้ 4 แสนล้านบาท ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น แทนที่จะเป็นการให้ความสำคัญกับการก่อสร้างเป็นหลัก ในขณะที่ประเทศอื่นไม่ว่าจะเป็น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ จีน หรือเวียดนามเอง งบประมาณส่วนหนึ่งถูกนำไปพัฒนาศักยภาพทางด้านดิจิทัล และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง
- (5) ในขณะที่ผลกระทบจาก COVID-19 ซึ่งเป็น external shock กระทบบางธุรกิจอย่างรุนแรง (Policy Brief 1) การจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือธุรกิจเหล่านั้นเป็นพิเศษอาจมีความจำเป็น